

KUZHEY ANADOLU İJYAS AMMONÎT FAUNASININ GENEL YOKUMU

GENİHAL İNERPRETATİCM LİAS AMMONITE FÂUNÂS OF NORTHERN ANATOLIA.

Füsm AMCAYA, İ.T.Ü. Maden Fakültesi,

Kuzey Anadolu Lias istifinin belirli seviyelerini bol ammonit, içeren kırmızı kireçta-şları ve marnlar oluşturur. Bu seviyelerden derlenen 5.000 in üzerinde numunenin taksonomik ve sayısal olarak değerlendirilmesi, kesin yaş verilebilmesi, bazı cins ve türlerin taksonomik revizyonu ve kuzey Anadolu Lias ammonit faunasının familya - cins düzeyinde Alpin ~ Akdeniz faunaları ile denestirilmesi olanağını sağlamıştır.

Zonal indeks fosillere dayanarak Bilecikte Üst Sînemuriyen » **Kariksiyen**, Amasya'nın kuzeyinde (Akdağ) Üst Sinemuriyen _ Kariksiyen, güneyinde Üst Sinemuriyen - Toarsiyen ve Gümüşhane _ Bayburttta Sinemuriyen - Toarsiyen yaş konağı saptanmıştır.

Faunanın en belirgin özelliği Phylloceratidae, Juraphyllitidae ve Lytoceratidae familyalarının egemen oluşudur. Eş zamanlı Alpin- Akdeniz faunaları ile denestirildiğinde bütün taksonomik kategorilerde benzerli olduğu ve Alt Jurada Kuzey Anadolu da ayırtman bir ammonit provensinin oluşmadığı görülmektedir. Bir cins, **Pseuduptionia**, dışındaki bütün cinsler diğer ülkelerden bilinmektedir. Bilecik, Ankara, Amasya ve Gümüşhane - Bayburt yörelerinde Kariksiyen tabakalarında yaygın olarak bulunan Pseuduptionia Türkiye'ye özgü bir cinstir.

Mevcut kolleksiyon bir kısmı Türkiyede ilk defa saptanan 13 ammonit familyasına ait 35 cins ve 131 türü kapsamaktadır. Kuzey Anadolu Lias ammonit faunasını oluşturan bu çok sayıda ve iyi korunmuş örnekler yalnız aşağıda belirtilen taksonomik revizyonların yapılmasını sağlamak.

la kalmamış aynı zamanda cins ve türler içindeki değişkenlik sınırlanm belirlemeden, sadece morfolojik benzemezliklere dayanarak yeni bir **tür** üretme düşüncesinden sıyrılıp fosil adlamalarında filojenetik ve ontojenetik gelişmelerin esas alınması gerekliliğini de vurgulamıştır.

Yapılan taksonomik revizyon (yalnız cins - grup düzeyindekiler belirtilmiştir) :

1. **Villama** TILL. Coeloceratinae alt familyasından Phricodoceratinae alt familyasına geçirilmiştir.

2. **Coeloderoceras** SPATH ile **Epideroceras** SPATH'm eşitli olduğu Türkiyeden örneklerle kanıtlanarak bütün türler tek bir cins, **Epideroceras** SPATH, altında toplanmıştır.

S. **Pseuduptonia** BREMER, **Epideroceras** SPATH'm bir alt cinsi olarak değil gurubun özellikleri gözetilerek ayrı bir cins olarak sınıflandırılmıştır.